

Český zápas

Týdeník Církve československé husitské

Ročník: 92

Číslo: 10

4. března 2012

Cena: 8 Kč

MENE TEKEL - FESTIVAL PROTI TOTALITĚ, ZLU A NÁSILÍ UŽ ŠESTÝM ROKEM

V chrámu sv. Mikuláše na Staroměstském náměstí byl 20. února slavnostně zahájen šestý ročník mezinárodního kulturně-vzdělávacího festivalu proti totalitě, zlu a násilí Mene Tekel. Tento projekt, jenž svým názvem odkazuje k biblické knize Daniel, příběhu krutovládců zneužívajícího svou moc, vznikl v r. 2007 jako reakce na nezáměr společnosti o osudy politických vězňů a nedostačující či téměř žádný prostor věnovaný ve školách období totalitního režimu a s tím spojeným represím, politickým procesům a diskriminaci. Má poskytnout otevřenou platformu pro autentická svědectví, umělecké reflektování tématu i odborné analýzy, a to formou výstav, koncertů, literárních setkání, besed, kolokvií a dalších akcí, které se uskutečňují v týdnu kolem 25. února, data připomínajícího neblahý pochod studentů na Pražský hrad r. 1948. Kromě Konfederace politických vězňů, která se stala morálním garantem projektu, se na přípravě a organizaci podílí Univerzita Karlova, Ústav pro studium totalitních režimů, Národní archiv a další instituce a občanské iniciativy.

Jak jsme uvedli, festival byl zahájen v našem chrámu sv. Mikuláše; za Církve československou husitskou přivítal všechny shromážděné bratr patriarcha ThDr. Tomáš Butta a místní farářka Mgr. Eva Cudlínová. Bratr patriarcha vyzdvihl ve své řeči význam skutečnosti, že k zahájení došlo právě zde, na místě, kde je kázáno Boží slovo, a fakt, že Mene Tekel je pro nás pro všechny připomínkou, jak důležité je bojovat s odvahou a vírou proti zlu a nesvobodě kolem nás. Na počátku zazněla muklácká hymna

a poté promluvil předsedkyně KPV ČR Naděžda Kavalířová, primátor hl. m. Prahy MUDr. Bohuslav Svoboda, prezident Inter-Asso Jure Knezovič, 1. místopředseda ERC Ing. Daniel Fajfr a ředitel Mene Tekel Mgr. Jan Řeřicha. Součástí programu byl i komorní koncert v podání Tria Cantabile, které zahrálo skladby: G. F. Telemann - árie "Ich hebe meine Augen auf", F. Benda - Sonáta F dur pro flétnu a harfu, A. Dvořák - Biblické písně č. 4, 5 a 9, M. Ravel - Kaddish pro flétnu a harfu, W. A. Mozart - Laudate Dominum.

Co připomenout z programu letošního roku? Nepochybně výstavní projekt „Cesty ke svobodě“, který byl hned prvního dne zahájen v prostorách Karolína pod záštitou rektora UK a ministra obrany. Jeho součástí byla výstava „Perzekuce příslušníků československé armády po únoru 1948“, kterou připravil Vojenský historický ústav Praha a která ukázala osudy vojáků – většinou účastníků II. sv. války na západních a východních frontách.

Po osudech žen rakouského původu - obětí sovětského režimu, pátrala výstava „Ztracený život – Rakušanky v sovětském gulagu“. Další výstava v Karolinu, „Neochvějná statečnost“, nesená myšlenkou čínské sochaře Zhanga Kunluna „Mučení neovlivnilo lidskou víru v pravdu“, putuje po celém světě a představuje díla výtvarníků, kteří v nich zobrazili své pocity a zkušenosti z čínských věznic a pracovních táborů. Na jedné straně krása a klid meditace, kultivace lidského ducha, na straně druhé brutalita, hrůza a strach.

Dokončení na str. 3

ČÍM VÍCE HLUKU, TÍM LÉPE ANEB O RADOSTNÉM SVÁTKU PURIM

Položíme-li si otázku, jaký je nejveselejší svátek v židovském kalendáři, odpověď bude jednoznačná - Purim – svátek losů. Je to také jediný svátek, jehož oslavy jsou přímo ustanoveny coby závazné pro budoucnost v biblických textech. Židé si příkaz vzali ochotně k srdci a každoročně si tak připomínají odvrácení zkázy židovského lidu, hroziící z rukou králova Hamana v době Perské říše, jak tento příběh dramaticky popisuje biblická kniha Ester. Oslavy,

kteří letos připadly na 7. – 8. března (14. adaru žid. kalendáře), zahrnují kromě bohoslužeb i pořádání hostin a maskarních karnevalů, často se zvláštními, bizarními maskami, dále pak obdarování chudých, posílání dárek přátelům ve formě alespoň dvou porcí jídla a pití, a v neposlední řadě také hraní divadelních her (Purim Spiel). V nich pak jednotlivé postavy představují aktéry příběhu statečné Ester, který je někdy též parodii současných poměrů.

Připomeňme si v krátkosti děj této biblické knihy, páte z tzv. Pěti svátečních svitků, o níž ekumenický překlad ve svém úvodním komentáři uvádí, že kromě napohled historického rámce zde najdeme i prvky mytologické: zápas dobra se zlem, světla a temnoty... Není jistě náhodou, že v době, kdy probíhá Purim, křesťané tradičně slavili odchod zimy lidovými zvyky včetně utápění smrtky symbolizující zimu, která ustoupila Vesně přinášející jaro a nový život. Megilat Ester – pergamenový svitek knihy Ester, jenž se o svátku čte a v němž mimochodem nenajdeme ani jednou zmíněno Boží jméno, začíná své vyprávění na hostině uspořádané na oslavu desetiletého panování perského krále Achašveroše. Na oslavy do hlavního města Šúšanu se sjela řada významných osobností a král, posilněný vínem, nechal přivolat svou ženu Vašti, aby ukázal hostům její krásu. Ta odmítla a král ji zapudil. Novou královnou se pak stala překrásná židovská dívka Ester, která vyrůstala do té doby u svého příbuzného Mordechaje, jenž byl jako ostatní Židé jeruzalémským exulantem. Když se po čase dozvěděla o plánu

zlého Hamana vyhubit nenáviděné Židy v celé Perské říši, rozhodla se zakročit a bez vyzvání – za což tehdy hrozil trest nejvyšší – předstoupila před krále, aby se za svůj lid přimluvila. Předtím se ona i lid postili. Král dal již dříve souhlas Hamanovu plánu, podle něhož byl pomoci metání losů vybrán vhodný den na vyvraždění Židů (pur – akadsky los, proto purim, svátek losů), ale poté, co vyslechl Ester a zjistil skutečný stav věci, a poté, co se v kronice dočetl, jak Mordechaj kdysi zabránil spiknutí proti němu, dal proradného Hamana pověsit – právě v den, kdy měl být vykonán krutý plán. 13. adaru byli poraženi také všichni Hamanovi příznivci, kteří měli vykonat krutý plán – díky dodatku v královském ediktu, jenž umožnil Židům se bránit.

Tehdy, ve čtvrtém století př. Kr., v Perské říši tedy židovský příběh začínající hrozbou skončil šťastně; následné mnohasetleté dějiny, jak víme, Židům už tolik nepřály. Snad proto je právě tento svátek dodnes tak nabitý radostí a emocemi, které přímo číší z každého účastníka purimových karnevalů, průvodů a her, zejména pak dětí. O jejich oblíbenosti svědčí i písnička „Proč není Purim dvakrát za rok“. Emoce se v tomto případě nevyhýbají ani bohoslužbě a tak, když se v synagoze čte megila (svitek Ester je na rozdíl od ostatních hebrejských biblických knih bohatě ilustrovaný a čte se během večerní modlitby první den a během ranní modlitby den druhý), je tradicí při zmínce jména Haman dělat hluk, dupotem nohou nebo zvláště k tomu účelu přinesenou

Dokončení na str. 3

JEDIOVÉ? RECESE NEBO NOVÉ NÁBOŽENSTVÍ?

CÍRKEVNÍ TOP 10

Počet lidí hlásících se k jednotlivým náboženstvím při sčítání lidu 2011

Církev římskokatolická	1 083 899
ČCE	51 936
CČSH	39 276
Pravoslavná církev	20 628
Jedi	15 070
Svědkové Jehovovi	13 097
Církev bratrská	10 872
Církev řeckokatolická	9 927
Křesťanská společenství	9 387
Slezská církev evangelická a.v.	8 162

Zdroj: Český statistický úřad

Když v prosinci vyšly první výsledky Sčítání lidu, bytů a domů, nejedni z nás byli patrně velmi překvapeni, ne-li přímo šokováni uskupením, které se probojovalo na obdivuhodné páté místo v pomyslné TOP tabulce hlásících se k některému z náboženských uskupení.

Džedájové a hvězdné války

Pomyslným skokanem tohoto desetiletí se tak ve sčítání jednoznačně stali vyznavači rytířů jedi (čti džedáj). Pro

ty, kdo neviděli Hvězdné války, jde o šest sci-fi filmů vizionářského režiséra George Lucase, v nichž se za pomoci světelných mečů a s pomocí nadpřirozených schopností vede válka o nadvládu nad galaxií. Účastníky této bitvy jsou zástupy obyvatel nejrůznějších planet s flotilami kosmických křižníků – ti dobří na světlé straně Síly. Ochráncům míru v galaxii se říká jediové a právě ty si berou za vzor stoupenci nového náboženství.

Kdo jsou jediové?

Jediové jsou pětadvacet tisíc let starý nábožensko-rytířský řád, který měl udržovat mír v celé galaxii. „Když George Lucas vytvořil ságu Star Wars, využil různých aspektů taoismu, šintoismu, buddhismu, křesťanství, mysticismu a mnoha dalších obecných náboženských pravd, stejně tak jako kombinaci odlišných bojových umění a Kodexu rytířství, aby stvořil jedie a filosofii obklopující Sílu. Jediové jsou moderní verzí shao-linských mnichů, evropských rytířů a

samurajských válečníků smíchaných v jedno.“ Zdroj: jediismu.cz

Princip konání dobra

„Vira nám v České republice chybí. Spousta lidí neví, kam směřuje jejich život. A v tom víra pomáhá. Není důležité, v co věříte, ale že si stanovíte určité hodnoty a jdete za nimi. V mém případě je to jediismu,“ říká student ekonomie a přírodních věd Petr Procházka, který se s přáteli počátkem uplynulého roku neúspěšně snažil založit jediistickou církev. Už před tím vznikly „náboženské“ skupiny a webové stránky spojující ty, kdo jediismu věří bezvýhradně. Tito skuteční jediové věří v Sílu, tedy energii, kterou se člověk může naučit využívat, v jejich případě vždy ke konání dobra – a k tomu prý církev nepotřebují. „Pomáhat druhým, ale ne na úkor sebe sama, pokud by následky byly neúnosné. Sebezdokonalování, díky kterému je rytíř jedi schopný žít v harmonii a harmonii do

Dokončení na str. 3

O Etiopii v Počernicích

Není to dlouho, co jsme zvali čtenáře Českého zápasu i veřejnost k návštěvě Sboru dr. Karla Farského v Horních Počernicích na zajímavou přednášku o Etiopii na téma: Země se stároubylou křesťanskou kulturou a divokými kmeny, které stále odmítají civilizaci.

Den D nastal 15. února, kdy zdejší sbor navštívil cestovatel Mgr. Pavel Benda. Než začala samotná přednáška, posluchači byli seznámeni s historií zdejšího církevního domu. Dne 25. června 1942 v 5 hodin ráno zde byl gestapem zatčen biskup pravoslavné církve v Československu Gorazd – Pavlík, který v tomto domě našel své poslední útočiště. Jméno tohoto biskupa je spojeno s parašutisty, kteří se po atentátu na R. Heydricha ukrývali v kryptě pod katedrálou sv. Cyrila a Metoděje v Praze, Resslově ulici, až do jejich odhalení dne 18. června 1942. Pamětní deska se jménem tohoto biskupa visí dodnes při vstupu do modlitebny našeho hornopočernického sboru. Před začátkem prázdnin bychom v těchto prostorách rádi uspořádali vzpomínkový pořad věnovaný této době, spojený s hrdinskými činy bojovníků za naši svobodu.

Po krátkém úvodu začal náš host hovořit o Etiopii, zemi, kterou v poslední době navštívil třikrát. Jde o zemi poměrně málo známou, a tak byli mnozí posluchači zvědaví, co zajímavého jim bude sděleno.

Jak řekl přednášející, je zde mnoho mimořádných památek – a to uprostřed černé Afriky, kterou si mnozí představují jako oblast bez historie. Všechny nás přesvědčil, že ve skutečnosti jde o zemi s dlouhými a bohatými dějinami. Mluvil také o domorodých kmenech na jihu země, které stále odmítají civilizaci a žijí tradičním stylem života. Přinesl svědectví i z oblastí, do kterých turisté prakticky nejezdí. Svou řeč obohatil mnoha zajímavostmi o etiopské přírodě a jelikož nechyběl bohatý obrazový materiál, který cestovatel během své cesty pořídil, posluchači byli opravdu vtaženi do centra dění. Prvá polovina přednášky byla zakončena společným zpěvem písně od L. van Beethovena za doprovodu elektronických varhan. Druhá polovina středního podvečera byla zaměřena na konkrétní dotazy pro našeho hosta.

Akce se publiku, jak jsem se po přednášce dozvěděl, velice líbila, a proto přednášející uspořádá v tomto sboru její pokračování, tentokrát o Indii. Ještě dříve, 22. března se však můžeme těšit v Horních Počernicích na povídání manželů Cudlínových o cestě po Svaté zemi.

František Brynych

Z kazatelského plánu

DRUHÁ NEDĚLE POSTNÍ - REMINISCERE

Hospodine, pamatuj na svoje slitování, na své milosrdenství, které je od věčnosti; ať nade mnou moji nepřátelé nejasají. Bože, vykup Izraele ze všeho soužení!

ŽALM 25,6.2B.22

První čtení (varianta I): Genesis 17,1–7.15–16

První čtení (varianta II): Genesis 22,1–14a

Tužby:

2. Abychom ve své ospravedlnění z víry doufali, modleme se k Hospodinu.
3. Abychom v životních nesnázích nadějí neztráceli, modleme se k Hospodinu.

Modlitba před čtením ze sv. Písem:

Panovníku Hospodine, utrpení tvého Syna učinilo z kříže, nástroje smrti, nástroj spásy. Pomoz nám, abychom trpělivě nesli svůj kříž a tak abychom vešli do Kristovy slávy! Osviť nás, Bože, svým svatým Duchem, ať slyšíme slova Ježíše Krista, našeho Pána. Amen.

Druhé čtení (varianta I): Římanům 4,13–25

Druhé čtení (varianta II): Římanům 8,31–39

Evangelium: Marek 8,31–38

Verš k obětování: Žalm 16,11

Verš k požehnání: Marek 8,34

Modlitba k požehnání:

Svořiteli nebe a země, děkujeme ti za svátost večere Páně, v níž přijímáme život budoucího věku. Dej, ať se v srdci radujeme, že nám odpouští naše provinění a vedeš nás cestou věčnosti! Ve jménu Ježíše Krista, našeho Pána. Amen.

Vhodné písně: 48, 106, 174

Z NOVOZÁKONNÍCH VÝKLADŮ VYZNAVAČSKÉ PŘÍBĚHY

45

Kající zločinec a setník pod křížem

Pokračování z minulého čísla
Lukáš sám to nazývá zatměním slunce. Je to doba Ježíšova umírání. Ale apoštolská tradice chce nejen konstatovat tuto historickou skutečnost smrti, nýbrž také a především zvěstovat její význam. Proto dobu Ježíšovy agónie nazývá dobou tmy po celé zemi. V pozadí tohoto zvěstného údaje stojí prorocké slovo: „Anobřz stane se v ten den, praví panovník Hospodin, učiním, že slunce zajde o poledni, a uvedu tmy na zemi v jasný den.“ (Am 8,9). Zvěst víry ohlašuje, že tento Boží skutek eschatologického soudu Hospodimova, předpověděný prorockým slovem, dochází svého uskutečnění v ukřižování Ježíše Krista. Je to tma Božího soudu, do něhož je ponořen celý svět, a je to chvíle spasitelného Božího jednání s celým světem. Světlo světa na čas hasne, aby způsobilo spásu, věčné světlo všem. (str. 546–547)

Chrámová opona, zemětřesení, hroby

Všichni tři synoptikové zachovávají zprávu tradice, že v okamžiku Ježíšovy smrti se roztrhla na dvě odshora až dolů chrámová opona, která oddělovala svatyni od velesvatyně a ve starozákonním pojetí visela mezi člověkem a Boží přítomností ve velesvatyni. Tu oponu směl odhalit a do velesvatyně před Hospodina vstoupit jen velekněz, a

to jen jednou za rok, v den smíření, aby tam vykonal předepsané obřady, zvláště pokropení víka archy úmluvy krví kozla a volka, na očistění Izraele od hříchů.

Zpráva tradice o roztržení té opony není zpravodajským sdělením o dějinné události, nýbrž má zvěstný smysl: je zvěstí víry o spásonosném významu Ježíšovy smrti. Tou obětí smrti je odstraněna překážka volné cesty k Bohu a je ukončen starozákonní kult.

Ježíš Kristus je nyní živou cestou k Bohu, v něm jest živý Bůh zjeven ve svém království, moci i slávě. Co se ve chvíli Ježíšovy smrti událo, nebyla jen pouhá smrt člověka; ta smrt měla význam světodějny jako do té doby a od té doby žádná jiná smrt. Matouš sám má dodatek, v němž jest víra ve význam Ježíšovy smrti vyjádřena v dosahu ještě širším: „Země se zatřásla, skály se roztrhly, hroby se otevřely a mnoho mrtvol zesnulých svatých bylo vzkříšeno. Vyšli z hrobů, po jeho vzkříšení vešli do svatého města a zjevíli se mnohým lidem.“

Zajisté ani tento dodatek nemá povahu a funkci zpravodajskou, nýbrž jen zvěstnou, podanou prostředky záračnými. Zvěstuje víru v kosmický a eschatologický dosah Ježíšovy smrti. Zemětřesení a vzkříšení jsou znaky eschatologického dění. Singulární tradice Matoušova je výrazem víry, že Ježíš Kristus

svou smrtí přemohl moc smrti a pekla, a že jeho vzkříšení je počátkem vzkříšení všech, kdo v něho věří. Výklad přírodních úkazů při Ježíšově ukřižování, tj. výklad symbolický, zastává stejně také William Barclay (The Daily Study Bible).

SEDM SLOV Z KŘÍŽE

A Commentary on the Holy Bible by various writers, ed. By J. R. Dummelow, Macmillan and Co., London 1935

1 - L 23,34

Otče, odpusť jim, vždyť nevědí, co činí.

2 - L 23,43

Amen, pravím ti, dnes budeš se mnou v ráji.

3 - J 19,26.27

Ženo, hle tvůj syn! Hle tvá matka!

4 - Mt 27,46; Ž 22,1

Bože můj, Bože můj, proč jsi mne opustil?

5 - J 19,28

Žízním.

6 - J 19,30

Dokonáno jest.

7 - L 23,46; Ž 31,6

Otče, do tvých rukou odevzdávám svého ducha.

Připravila
a z angličtiny přeložila
Jiřina Kubíková
Pokračování příště

Nad Písmem

REMINISCERE ANEB NÁLEZ ŽIVOTA! Mk 8,34–38

Známy rozpoutaný nejen herec 20. století si na jedné předsceně (forbíně) svému kolegovi povzdechne: „Tak den ode dne si žijem, tak den ode dne si hnijem...“ a na jiném místě jakoby dodával: „...malý český člověk...“ A jízlivý kazatel by si mohl přisadit: „...malý československý člověk...“ Přesněji: „...malý československo-husitský člověk...“ Jen aby ta moje víra nebyla vidět. Řekněme cudná víra, skrytá, ba přímo stydlivá, nepatrná... skoro žádná? Taková je prý ta naše víra československo-husitská, která odpovídá české kotlině, (do níž budiž v tomto případě zahrnuta i krásná Morava se svými československými husity). Žijeme život, který je žit až ke svému konci. A vlastně bez toho, aniž by byl užít! Kolikrát smutný to pohled do osobní historie a životního příběhu (spíše průběhu). Čeho jsem vlastně dosáhl? Co jsem učinil? Mnohdy jen hromádka nicoty. I když jsem byl velkým šéfem, velkým bohatcem, populární hvězdou všelijakých trhů. Ano, i když jsem byl malým šéfem... ano, i když jsem vůbec žádným šéfem nebyl...! Co je za mnou? Pořád nic?

Ale teď, v tomto okamžiku, k nám v evangeliu promlouvá náš hlavní

vojevůdce před rozhodující bitvou. Hřímá, burcuje a nutí nás v tomto posledním boji (v boji na život a o život) vyhrát. Jak vyhrát? Tak, že dáme vše. Svůj um, své obdarování, svou sílu, bohatství... A půjdeme ještě dál, nebudeme šetřit ani svého zdraví... Vsadíme vlastní život. Položíme k jeho nohám, k nohám svého velkého stratéga i život. Jenom tak objevíme sami sebe... Jen tak nalezneme a dostaneme život, který najednou přestane být hnitím za živa.

Kdysi dávno zpívali naši předkové chorál snad táborského kněze Jana Čapka před skutečnými rozhodujícími boji:

„Kristus vám za škody stojí, stokrát víc slibuje, jestli kdo proň život složí, věčný míti bude. Blaze každému, kdo na pravdě sejde. Ten Pán velí se nebátí záhubců tělesných, velí i život složit pro lásku svých bližních.“

(Zpěvník, píseň č. 123)

Dnešní chvíle je pro nás výzvou a příležitostí nalézt ztracený život. Proměnit jeho bezvýznamnost v monument oné nepatrné velikosti, který s sebou život každého člověka nese. Přestat se skrývat v šedivém davu, který je nazýván ve všech časech a dobách: „pokolení zpronevě-

řilé a hříšné“. „Co prospěje člověku, získá-li celý svět, ale ztratí svůj život?“ Kdo porozumí a kdo pochopí? A kdo poslechne a sebe vydá? Získejme život, ten, k němuž jsme povoláni.

(“Kdo se stydí za mne a za má slova..., za toho se bude stydět i Syn člověka, až přijde v slávě svého Otce se svatými anděly.)

Amen.

Pavel Sikora

K tobě,
Hospodine,
pozvedáme
své skomírající životy.
Do tvých rukou
je vkládáme
s vírou a nadějí,
že ty jim vdechneš
svého ducha.
Že i my se staneme
nositeli tvé velikosti
a svědky v tomto
nám vyměřeném
a darovaném čase.
Pamatuj na své slitování
a na milosrdenství své,
které je od věčnosti.
Amen

MENE TEKEL - FESTIVAL PROTI TOTALITĚ...

Dokončení ze str. 1
Výstavní blok „Svědectví“ prezentoval kromě pozoruhodných osobností vlastenecké rodiny Čilů například i autentické předměty vytvořené vězni včetně dopisů, motáků či sakrálních předmětů pro účely tajných bohoslužeb zapůjčené politickým vězňem Janem Janků. Výstava „Fragment svitku Tóry“ pak představila pozoruhodné osudy ručně psaného svitku, který objevili v padesátých letech vězni na Mirově, později se ztratil a nyní si tento fragment obsahující část I. Knihy Mojžíšovy můžeme opět přičíst. Známy a úspěšný projekt „Zmizelí sousedé“, v němž studenti našich škol pátrali po těch, jejichž životy zasáhl holocaust, inspiroval i multimediální vzdělávací projekt občanského sdružení Zapomenutí na festivalu zastupovaný výstavou „Stopy totality“. Ukázal, jak rozhovory s pamětníky, studium archivních záznamů, místního dobového tisku a dalších pramenů pomáhají studentům přiblížit se historii – v tomto případě poválečnému období. Svě místo má každý rok v rámci Mene Tekel i promítání našich i zahraničních uměleckých a dokumentárních filmů reflektujících totalitu a násilí:

v kině Ponrepo byla tato tradice ještě v pondělí zahájena filmem Ivo Tomana „Tanková brigáda“ (ČSR 1955), jenž si ve filmové recenzi z r. 1955 vysloužil označení „politicky úderný a umělecky přesvědčivý“ a kratším dokumentárním filmem Z. Brynychy „Neprojdou“ (ČSR 1952). Z dalších jmenujme například „Vítězný pochod“ Ivana Friče „o cestě Československa k socialismu“, film historičky a režisérky Anity Lackenbergerové „Ztracený život – ženy v sovětském gulagu“ promítaný v rámci tzv. Dne Rakouska nebo dokument ze současné Afriky „Vládkyně pouště“. Den Rumunska zde reprezentoval snímek „Dub“ Luciana Pintilieho o bezútěšné realitě předcházející pád Ceausescova režimu. Další filmy se promítaly v hlavní budově Městské knihovny v Praze, kde proběhla druhého dne festivalu také konference na téma Armáda a totalita s besedou s představiteli armádního sportu včetně Dany Zátokové a Augustina Bubníka a třetího dne setkání s bývalým politickým vězňem Janem Janků, zakladatelem a vedoucím skautingu v Hanušovicích, který strávil po svém zatčení půl roku v cele smrti, než byl jeho rozsudek změněn na dvacet let těžkého žaláře.

Po listopadu 1989 se aktivně zapojil do činnosti Junáka. Bohatý program festivalu obohatil i hudební klub Vagon hudební přehlídkou „Rockem proti totalitě“ a výstavou soudobých čínských umělců „Pro svobodnou Čínu“ dokumentující pronásledování těch, kdo praktikují meditační praxi Falun Gong, tedy snaží se ve svém životě uplatňovat principy pravdivosti, soucitu a tolerance. Jednou z důležitých akcí festivalu jsou rekonstrukce politických procesů z 50. let. Tentokrát předvedli studenti právnické fakulty pod vedením Jana Řeřichy, ideového otce a ředitele festivalu, v porotní síni Vrchního soudu v Praze 4-Pankráci rekonstrukci procesu s českým letcem Josefem Bryksem, členem naší církve.

Pavel Benda na cestách po Africe - viz. str. 2

ČÍM VÍCE HLUKU...

Oficiální programy festivalu ukončila poslední den ekumenická bohoslužba za popravené, umučené a zemřelé politické vězně v katedrále sv. Víta na Pražském hradě. Kdo nestihl pražskou část festivalu, bude mít šanci setkat se s některými jeho akcemi v průběhu roku, neboť projekt jako každoročně pokračuje na různých místech naší republiky.

**Klára Břeňová
Eva Cudlínová**

Dokončení ze str. 1
výborných Hamanových uších – purimovou řehtačkou. A věděli jste, že při tomto svátku se může i pít? Ano, třeba víno, slivovice či vodka a nejen že se může, ale je to přímo povinností (micvou) a to dokonce tak, aby člověk ztratil obvyklou soudnost a logiku a nerozeznal jméno Mordechaje od zlého Hamana. Ale ještě předtím, dokud jsme střízliví, je dobré pochutnat si na

trojhranných koláčích plněných povidlovou, makovou či datlovou náplní – tradičním purimovým pokrmu či u nás tradičním štrúdlu. To vše však až po půstu, který je zvykem dodržovat v předvečer svátku, 13. adaru, od východu slunce až po jeho západ. Tak jako jej drželi statečná Ester a její lid.

Klára Břeňová

JEDIOVÉ? RECESE NEBO...

Dokončení ze str. 1
svého okolí šířit. Řídit se moudrostí a vycházet z nabytých vědomostí. Být jediem v každém okamžiku svého života a v každé situaci. A v neposlední řadě naslouchat Síle,“ popisuje hlavní principy duchovního směru založeného na filosofii rytířů jedi jeho vyznavač Saezar. Režisér George Lucas navíc své rytíře obdařil nadpřirozenými schopnostmi, získanými ovšem i drsným tréninkem (nelze nezpomenout na křesťanské konání zázraků), a kodexem, který musí dodržovat (vlastně něco jako Desatero). A i když jediismus vychází z Hvězdných válek plných šermířských soubojů a střeleček, rozhodně to prý „není žádná hra na rytíře jedi se světlými meči, kteří umí z rukou metat blesky a nechat levitovat vesmírné lodě“, ale náboženství a filosofie života, která nezná násilí.

Recese a vzdor

Největší zásluhu na rozmachu víry v jedie má patrně člověk, kterému jsou Hvězdné války celkem ukradené. Stejně jako mnozí další novou víru využil jen k legraci či vyjádření odporu k oficiálnímu sčítání. Naštvané reakce typu „tohle si ke mně stát dovolovat nebude“ byly slyšet často, protože se málokomu chtělo přeměňovat místnosti bytu či zahrady. Na Facebooku se tak objevily i výzvy k podpoře jediismu, jako Oficiální stránka víry v jedie a Sílu v rámci Sčítání lidu 2011, kde se praví, že jde o recesi, která má upozornit na zbytečné mrhání penězi daňových poplatníků. „Je to super,“ říká dnes k výsledkům Mejzlík. „Myslím, že většina lidí se k tomu přihlásila z recese. Sám nejsem fanoušek Hvězdných válek, byl to spíš postoj ke sčítání lidu. Náboženství byla nepovinná otázka i odpověď, takže je to asi celkem jedno.

Překopíroval jsem vzor, který byl v Anglii, kde se sčítali jediové už před deseti lety. „Nebudeme si nic nahlávat, Hvězdné války vstoupily do našich srdcí již v mládí. Pojďte změnit dějiny naší republiky a při letošním Sčítání lidu, domů a bytů 2011 uveďte do kolonky náboženská víra víru jedi!“ vyzýval před sčítáním Tomáš Mejzlík, zakladatel stránek jediismus.cz.

Lepší než ateismus?

Petr Procházka, který patřil k těm, kdo se snažili o založení jediovské církve, říká, že i recese má podle něj smysl. „K jediismu jsem se přihlásil, i když ho nevyznávám bezvýhradně. Jeho myšlenky jsou mi ale bližší než tradiční církve či ateismu.“

Vize budoucnosti

Už na začátku milénia se vyznavači jediismu stali mocnou silou v Británii, kde statistikové spočítali přes 400 tisíc „věřících“, na Novém Zélandu tvoří půldruhého procenta obyvatelstva a nejen v USA vzniklo hned několik církvi s názvy jako Temple of the Jedi Order. Založeno bylo již několik akademií, kde vás rytíři jedi do víry zasvětili. V Česku má začít takováto akademie fungovat již během několika měsíců. Není snadné nad mnohými možná upřímně hledajícími prostě jen zakroutit hlavou a zlomit hůl. Výsledky speciálního průzkumu religiozity mezi středoškoláky ve 30 městech v České republice a na Slovensku, které provedla Křesťanská akademie mladých v loňském roce a kterého se zúčastnilo přes 8000 respondentů, totiž ukázaly, že 71 % mladých Slováků a 58 % mladých Čechů věří, že existuje něco více než jen tento materiální svět. Myslím, že odpověď na tuto otázku ukazuje především na velký prostor, který se tu otevírá. Jde o

mladé lidi, kteří se narodili po roce 1989 a kteří nejsou zatíženi minulostí a ... hledají. Umíme těmto lidem, místo toho, abychom se jejich hledání s nadhledem usmívali, podat pomocnou ruku? „Sklizeň je bohatá, ale dělníků málo. Proste tedy Pána, ať pošle dělníky na svou sklizeň.“ L 10,2-3a.

**Jiří Musil,
farář Česká Skalice**

ZA NAŠÍ MILOU SESTROU FARÁŘKOU ...

V polovině měsíce ledna nás zastihla smutná, přesmutná zpráva. Pán si k sobě povolal svoji věrnou služebnici, sestru farářku Drahomíru Krchňákovou z Chotěboře. Naše sestra farářka byla již delší čas vážně nemocná, ale do poslední chvíle, dokud jí to její zesláblé srdíčko dovolilo, vykonávala své bohoslužebné poslání. Snad jen její zdravotní stav a potřeba zaslouženého odpočinku ji donutily, aby v dubnu loňského roku odešla v požehnaném věku do důchodu. Byli jsme jí vděční za neopakovatelnou atmosféru při bohoslužbách, za její milá slova při nedělních promluvách i za její empatický a láskyplný přístup k nám všem.

Sestra Drahomíra Krchňáková se narodila 12. února 1933 v Hradci Králové. Po absolutoriu obchodní školy pracovala v souladu s přáním svých rodičů jako mzdová účetní. Její silné náboženské uvědomění a obdiv k vyjmečné osobnosti Mistra Jana Husa v ní stále víc upevňovaly představu o další náplni a smyslu jejího života. Rodina však toto nadšení nesdílela a sestra farářka si práci v naší církvi musela doslova vybojovat. Povolání, které si do budoucna zvolila a které bylo v té době mírně řečeno nejisté, se stalo jejím životním krédem a poslá-

ním. Vztah s rodiči byl našťásti v brzké době urovnán, takže její první kroky, tentokrát již jako kazatelky, vedly nejprve v roce 1952 do Pardubic a o dva roky poté osudově, na Vysočinu ... Po provdání se za bratra faráře Mgr. Milana Krchňáka, tehdy bohoslovce IV. ročníku fakulty, odchází kvůli možnému přidělení služebního bytu do Dobronína u Jihlavy, kde byla pověřena vedením duchovní správy. Odtud to byl jen krůček do havlíčkovbrodského regionu a sestra Drahomíra v roce 1958 po výtečném složení odborných zkoušek přijímá v Husově sboru v Havlíčkově Brodě z rukou bratra biskupa V. Janoty svátost kněžského svěcení. Následuje přebohatá činnost v havlíčkovbrodské oblasti: Havlíčkův Brod, Lipnice nad Sázavou, Světlá nad Sázavou, Chotěboř, Humpolec, Ledeč nad Sázavou... Zde všude pracovala sestra Krchňáková jako farářka nebo jako administrátorka naší církve. Vedle činnosti duchovní však byla pravidelně, snad téměř trvale, zaměstnána zajišťováním oprav církevních budov, někdy fungovala dokonce i jako samotná brigádnice, jindy jako dopravce řemeslníků na stavby a v neposlední řadě jako kuchařka pro řemeslníky. S takovou obětavostí a nadšením dosáhla úspěšných a čas-

ných dokončení řemeslnických prací a ušetřila církvi nemalé finanční prostředky.

V roce 1978 zakoupili manželé Krchňákoví vlastní sborový dům v Chotěboři, když církevní tajemník nedal souhlas k zakoupení domu z prostředků církve. Objekt prošel nákladnými opravami a byla v něm mj. vybudována prostorná modlitebna účelově plně využívaná k husitským bohoslužbám. Svůj každodenní prostor zde našla i evangelická církev. Na tom, že dům plní svoji funkci až do dnešních dnů, mají Krchňákoví rozhodující zásluhu. Manželé Krchňákoví se v roce 2000 natrvalo přestěhovali do Chotěboře. Sestra farářka zde pravidelně sloužila bohoslužby, během případně zdravotní indispozice ji obětavě zastupoval manžel. Dům se občas stával i střediskem ekumenických křesťanských setkání a biblických večerů. Sestra Krchňáková odtud i nadále jezdila administrovat další obce.

K 30. 4. 2011 ukončila sestra Drahomíra Krchňáková definitivně svoji dlouholetou a obětavou službu. Měla si konečně začít užívat důchodu, vskutku plně zaslouženého. Radovali jsme se z jejího klidu a odpočinku, obojí jsme jí ze srdce přáli. Na naše

Dokončení na str. 4

**Na opravy a údržbu
Památníku Mistra Jana Husa v Husinci
můžete přispět i vy
na účet:
43-570420277 / 0100
Variabilní symbol: 9 + číslo náboženské obce**

